

Klimata politikas aktualitātes un energoefektīvi risinājumi lauku tūrisma saimniecībās

Zaļā sertifikāta komisijas loceklis, asoc. profesors, dr. sc. ing. **Edgars Vīgants**

Projekts: Zaļā sertifikāta” aktualizēšana, informācija un pretendentu pārbaude 2021.gadā (Nr. 1-08/40/2021)

ES enerģētikas savienība: centrā - patērētājs

**legādājas
energoefektīvas
iekārtas**

**Seko savam
patēriņam un lieto
enerģiju tad, kad tā ir
lētāka**

**Saņem regulāru un
skaidru rēķinu
informāciju**

**Salīdzina
piedāvājumus,
maina piegādātāju**

**Zina un īsteno
savas tiesības**

**Pats ražo enerģiju
savām
vajadzībām,
pārpalikumu
pārdod**

Avots: Ekonomikas ministrija

Eiropas zaļais kurss

Eiropas zaļais kurss ir mūsu jaunā izaugsmes stratēģija. Tas mums palīdzēs samazināt emisijas, vienlaikus radot darbvietas.

*Urzula fon der Leiena
Eiropas Komisijas priekšsēdētāja*

Ja visi dzīvotu kā eiropieši, tad tam būtu nepieciešamas 2,8 planētas zeme

Nacionālais enerģētika un klimata plāns (NEKP) 2030.

- Ekonomikas transformācija
- Dzīves un dzīves vides kvalitātes uzlabošana
- Uzņēmējdarbības konkurētspēja

Zaļa, ilgtspējīga un inovatīva ekonomika kā mērķis

**Radīt jaunus produktus,
tehnoloģiskos risinājumus un
inovācijas**

**Palielināt pievienoto vērtību
ikdienas darbā**

**Piesaistīt investīcijas un audzēt
izcilību**

Saistošie mērķi

Direktīva 2009/28/EC
par atjaunojamo
energoresursu
izmantošanas
veicināšanu

40%

AER daļa enerģijas gala
patēriņā. Latvija tiecas uz
šo mērķi, 2013. gadā bija
sasniegusi 37.1 %

Latvijas
Enerģētikas
ilgtermiņa
stratēģija 2030

50%

AER daļa enerģijas gala
patēriņā

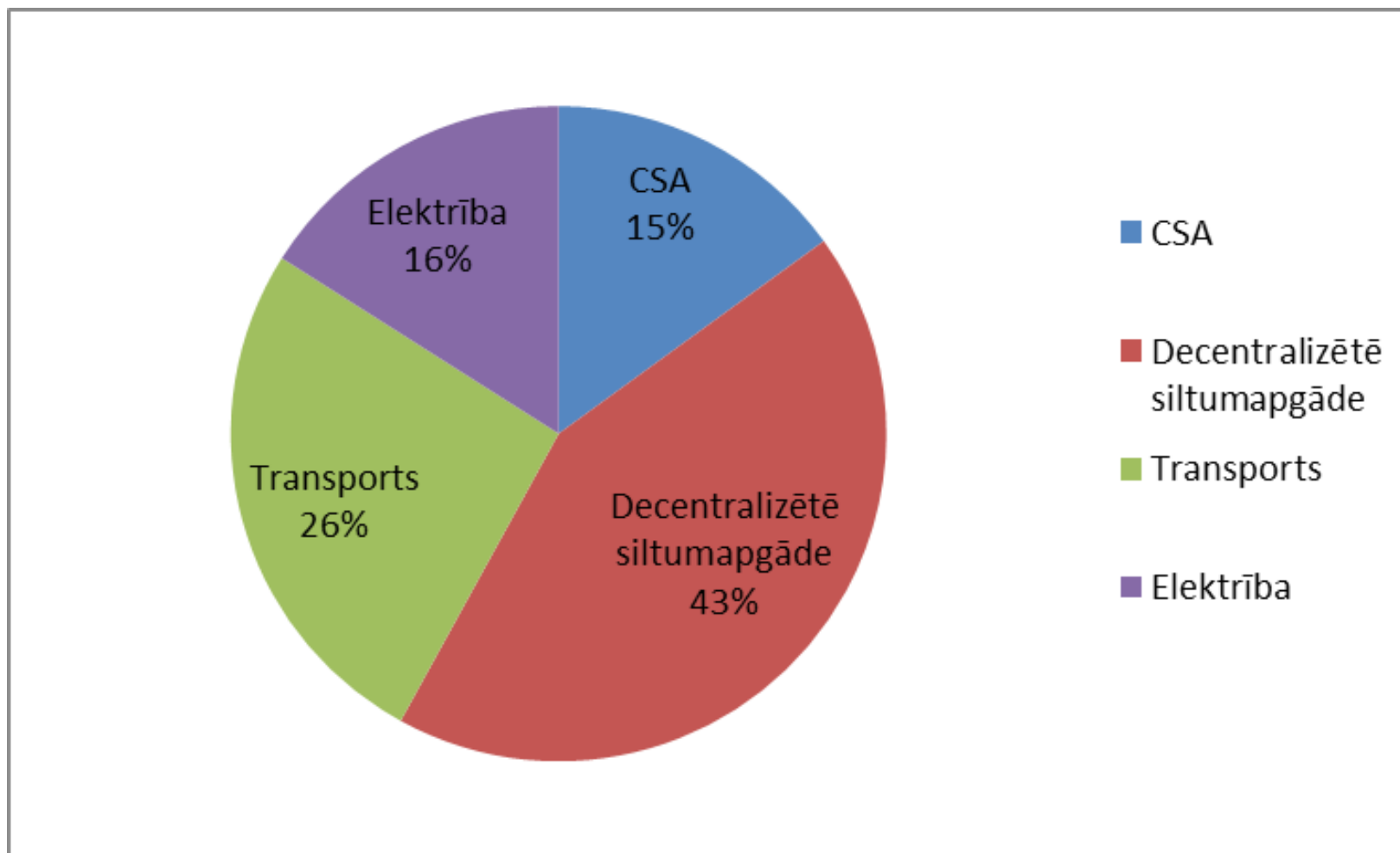
≤ 50%

Importētā enerģija

< 100
kWh/m²

Siltumenerģijas patēriņš
gadā. Dzīvojamā fonda
energoefektivitāte

Latvijas enerģijas bilance

Avots: Ekonomikas ministrija

Ēku energoefektivitāte

180 kW/m²gadā

35 kW/m²gadā

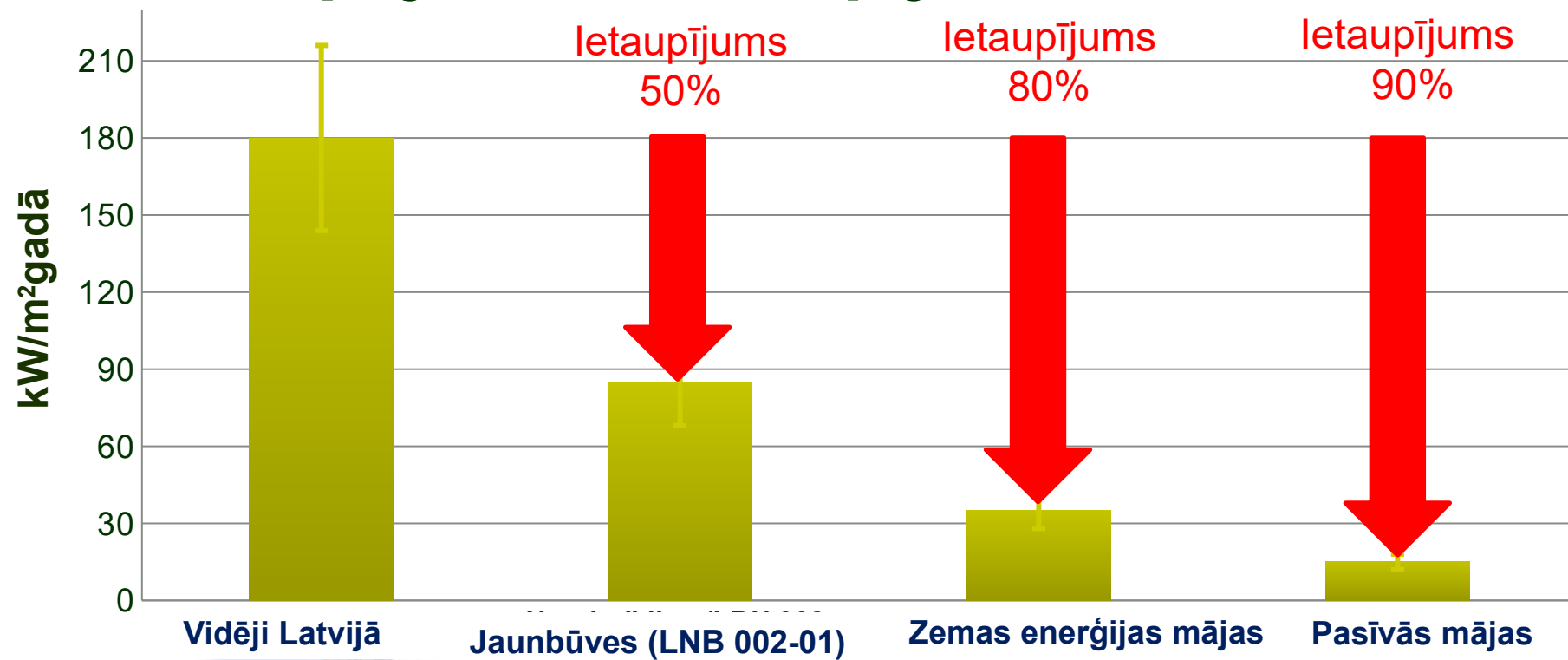
85 kW/m²gadā

15 kW/m²gadā

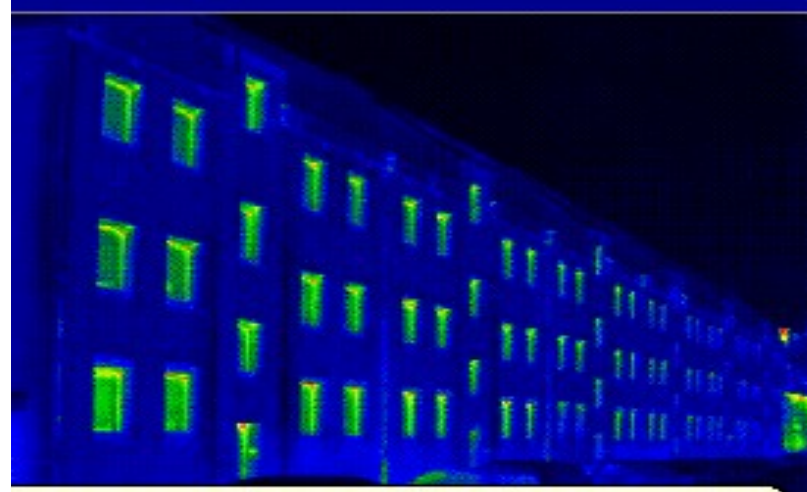
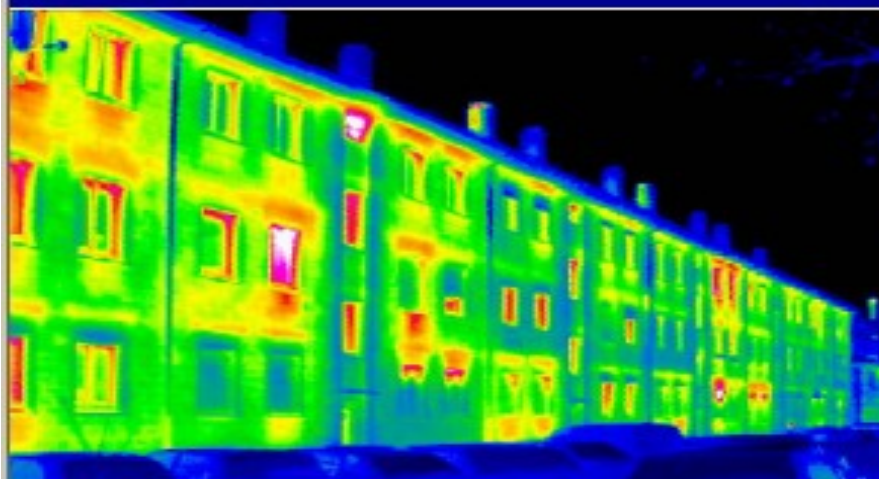
Teorētiski iespējamais ietaupījums

Nekompetence – nauda vējā ...

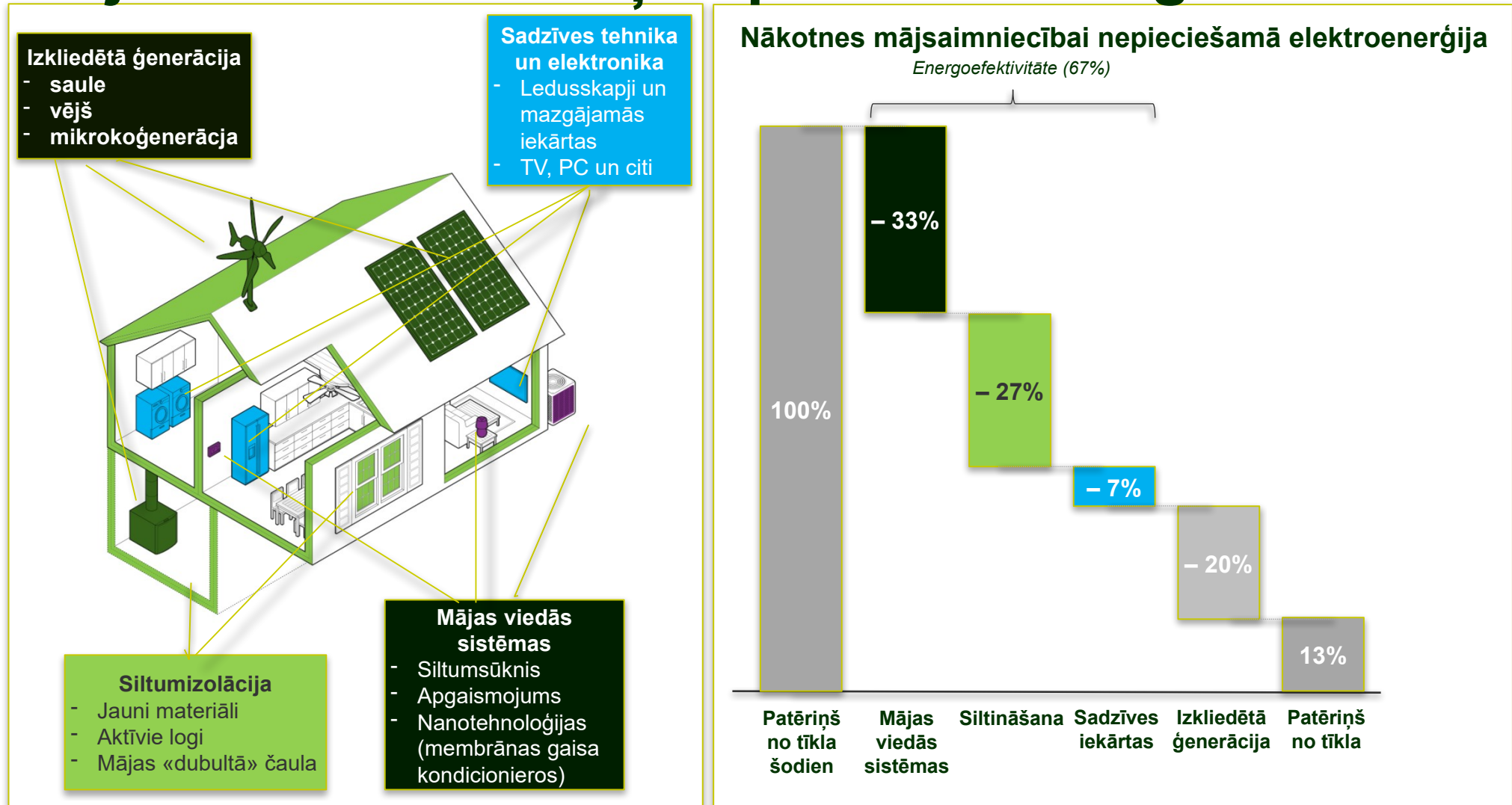
Ēku siltināšana var dot ap 50% ietaupījuma

Jāmaina patērētāju uzvedība

Patērētāju uzvedības maiņas potenciālie ieguvumi

Altum atbalsta programma privātmāju atjaunošanai un energoefektivitātes paaugstināšanai

Garantija:

- ja nepieciešams papildu nodrošinājums bankas aizdevumam
- līdz 30% apmērā no aizdevuma apmēra
- līdz 20 000 EUR

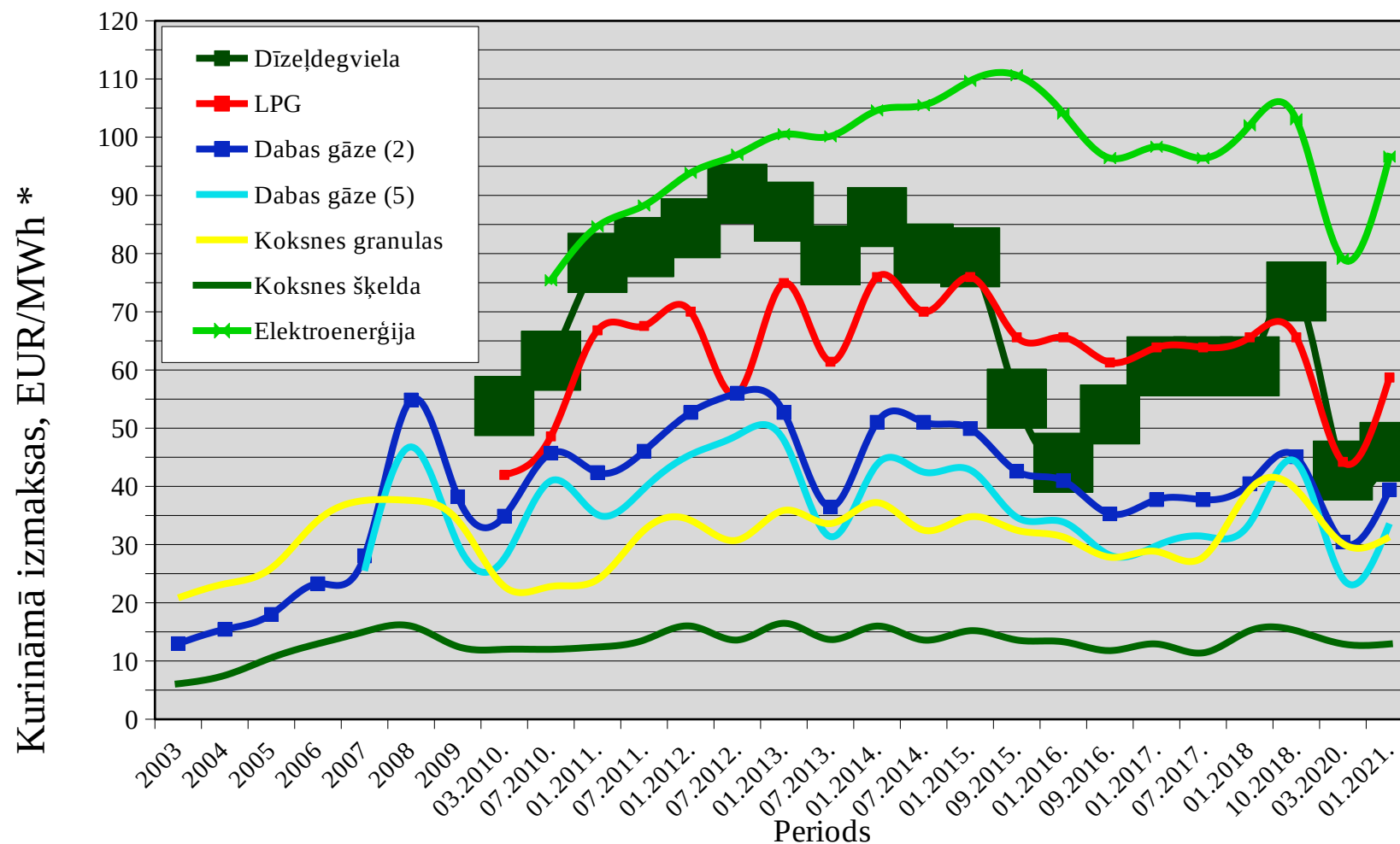
Tehniskā palīdzība:

- Kuras ietvaros tiks izstrādāta privātmājas energoefektivitātes uzlabošanas projekta tehniskā dokumentācija. Dokumentāciju sagatavos ALTUM izvēlēti energokonsultanti
- Apmērs līdz 1 000 EUR

Grants:

- Vienreizēja maksājuma par privātmājas energoefektivitātes klases paaugstināšanu un siltumenerģijas patēriņa samazināšanu 20% apmērā
- Apmērs līdz 5 000 EUR

Kurināmo izmaksu dinamika EUR/MWh

Faktiskās cenas (bez PVN):

- dīzeļdegviela 492 EUR/t

- LPG 680 EUR/t

- dabas gāze (2.grupa) 269
EUR/1000 nm³

- dabas gāze (5.grupa) 213
EUR/1000 nm³

- granulas 135 EUR/t

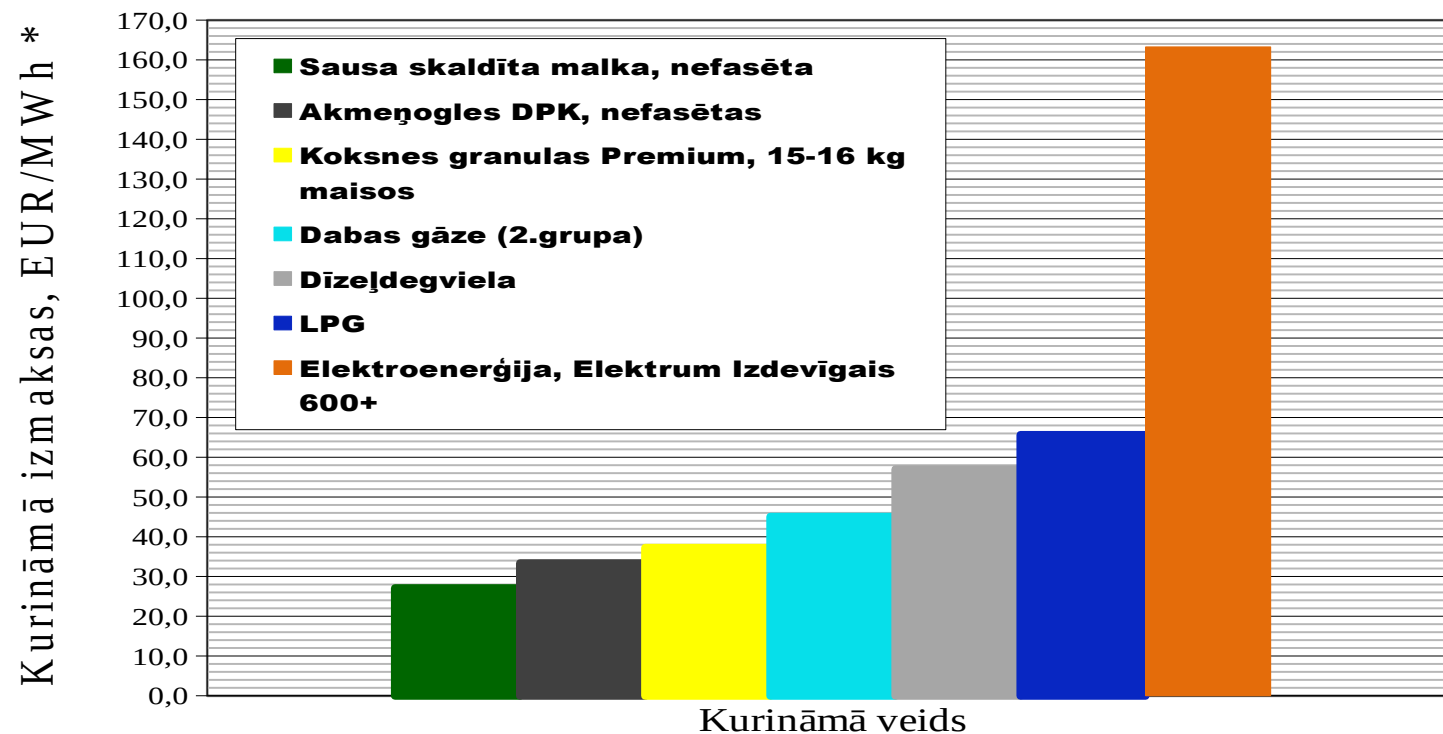
- kurināmā šķelda 8,50 EUR/ber.m³

- elektroenerģija (tarifs S-6-2, 20 kV
līnija, 380 kW) 94,73 EUR/MWh

* Ievērojot modernu katlu lietderības koeficientus

Avots: cenu aptaujas

Kurināmo izmaksu salīdzinājums apkurei EUR/MWh

**Faktiskās cenas
(bez PVN) iesk.
piegādi:**

**- Elektroenerģija
0,16 EUR/kWh**

- LPG 760 EUR/t

**- Dīzeļdegviela 610
EUR/t**

**- Dabas gāze
(2.grupa) 0,37233
EUR/m³**

- Granulas 155 EUR/t

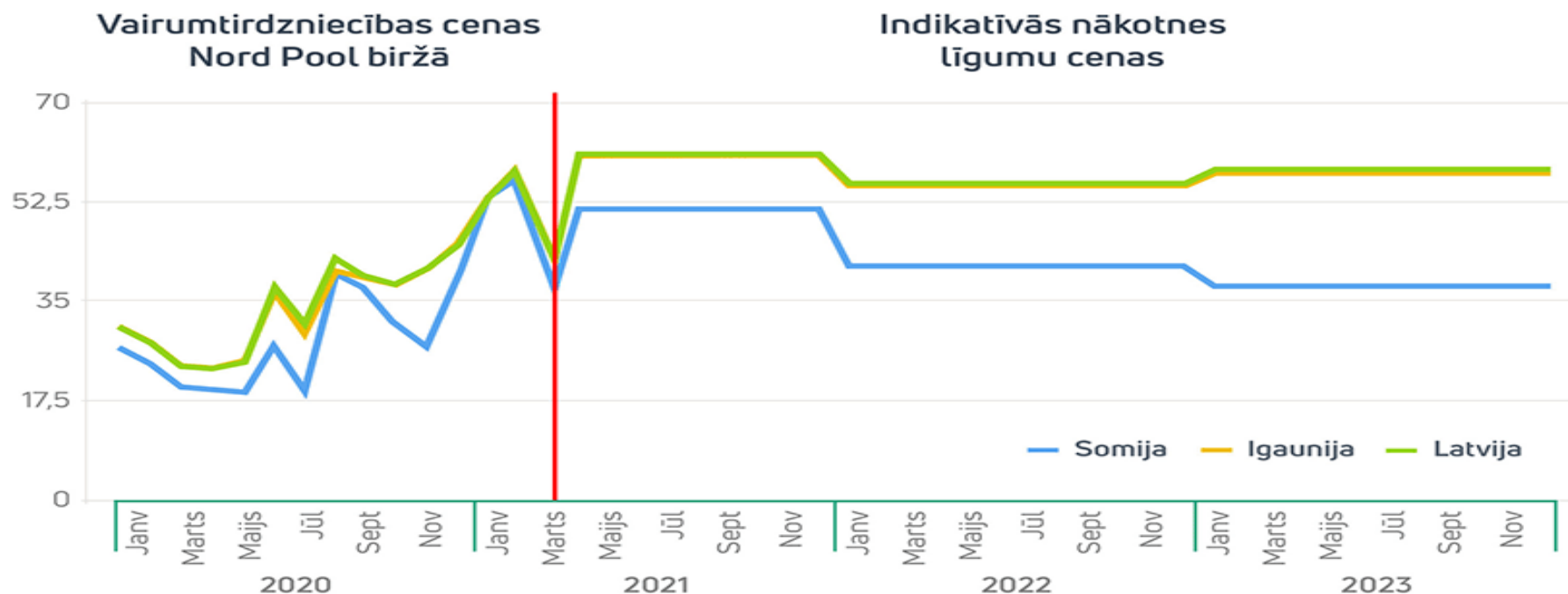
**- Akmeņogles 140
EUR/t**

**- Malka 25
EUR/ber.m³**

* Ievērojot katlu lietderības koeficientus

Elektroenerģijas cenu dinamika un prognozes

Ziemeļvalstu
hidroresursu bilance

-0,03 TWh

+2,60 TWh

salīdzinot ar februāri

CO₂ kvotu cena
enerģijas tirgū

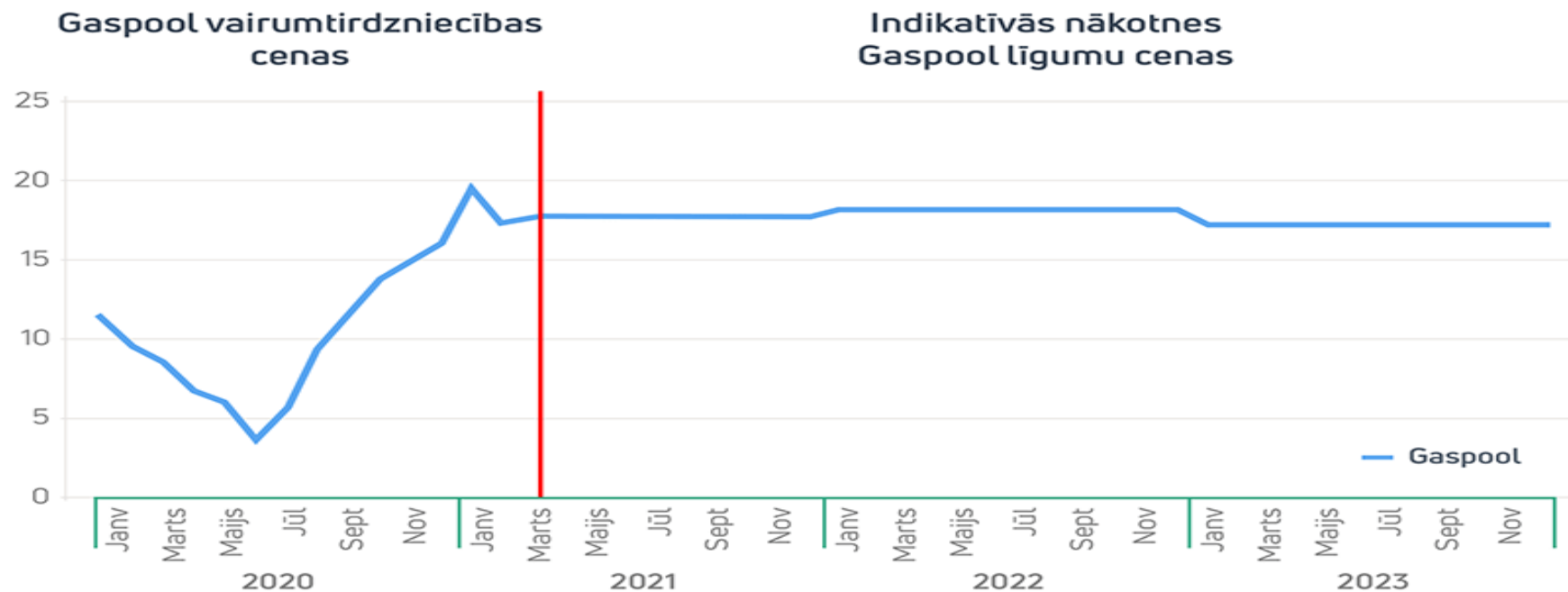
40,86 EUR/t

+7,78%

salīdzinot ar februāri

Dabas gāzes cenu dinamika un prognozes

Jēlnaftas cena

65,70 USD/bbl

+ 5,49%

salīdzinot ar februāri

EUR/USD kurss

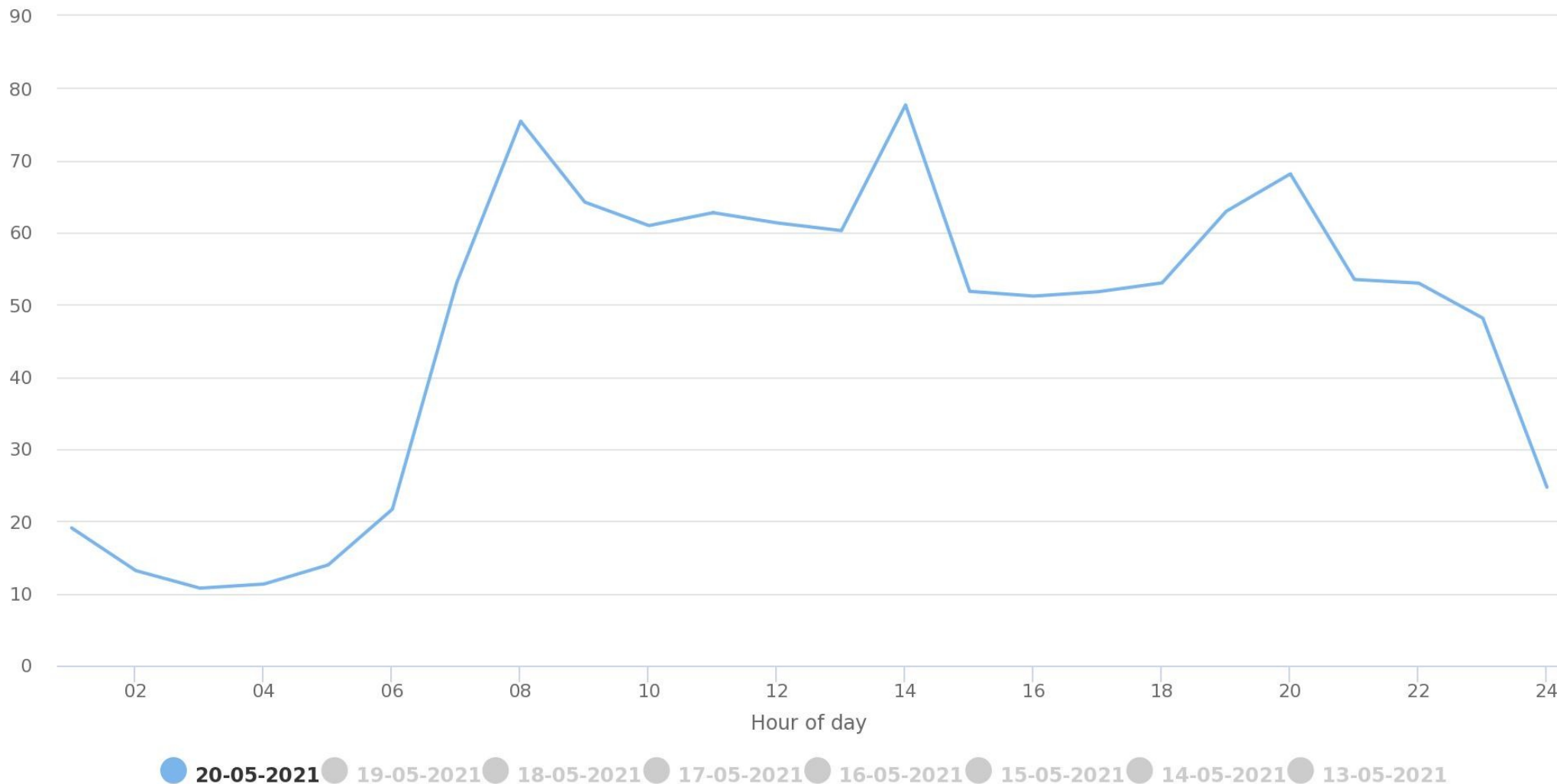
1,18

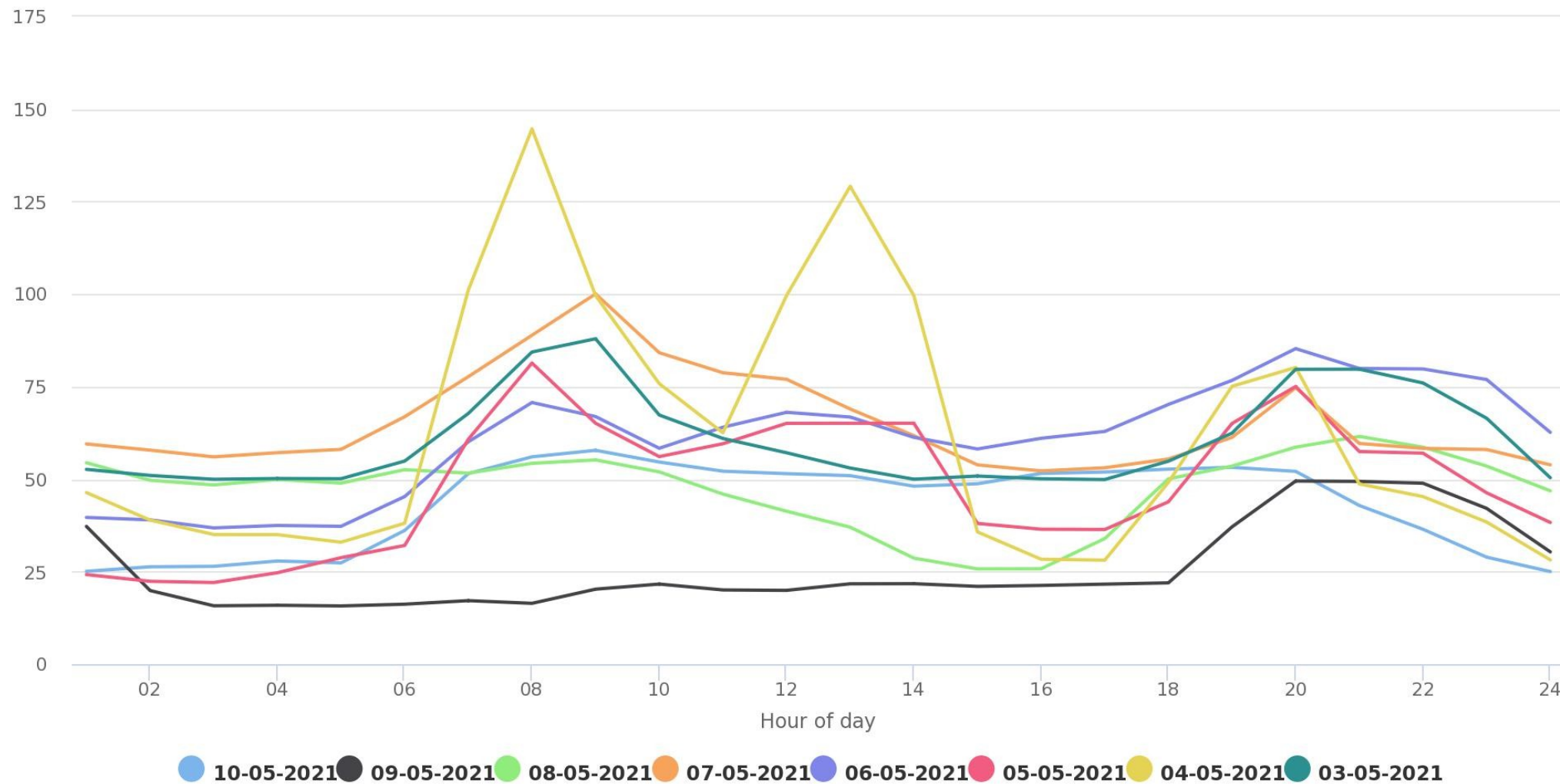
- 1,61%

salīdzinot ar februāri

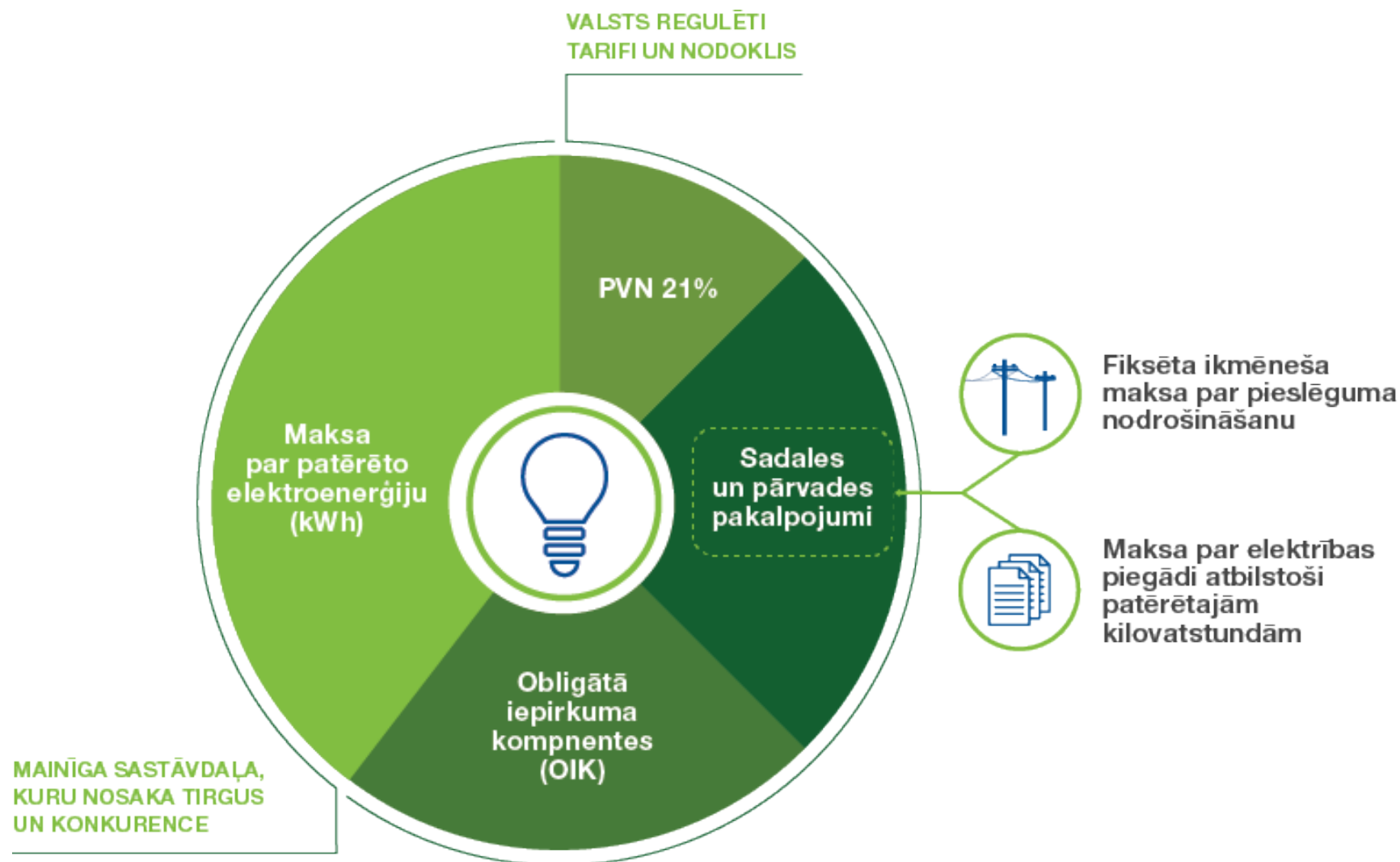
Šodienas elektroenerģijas cenu dinamika pa stundām

Elektroenerģijas cenu dinamika 8 dienās maijā

Elektrības tarifa komponentes

Koksnes kurināmā veidi

Malka

Briketes

Granulas

Šķelda

Koksnes biomasas kvalitāte

“Baltā” šķelda
(vismazāk piemaisījumu)

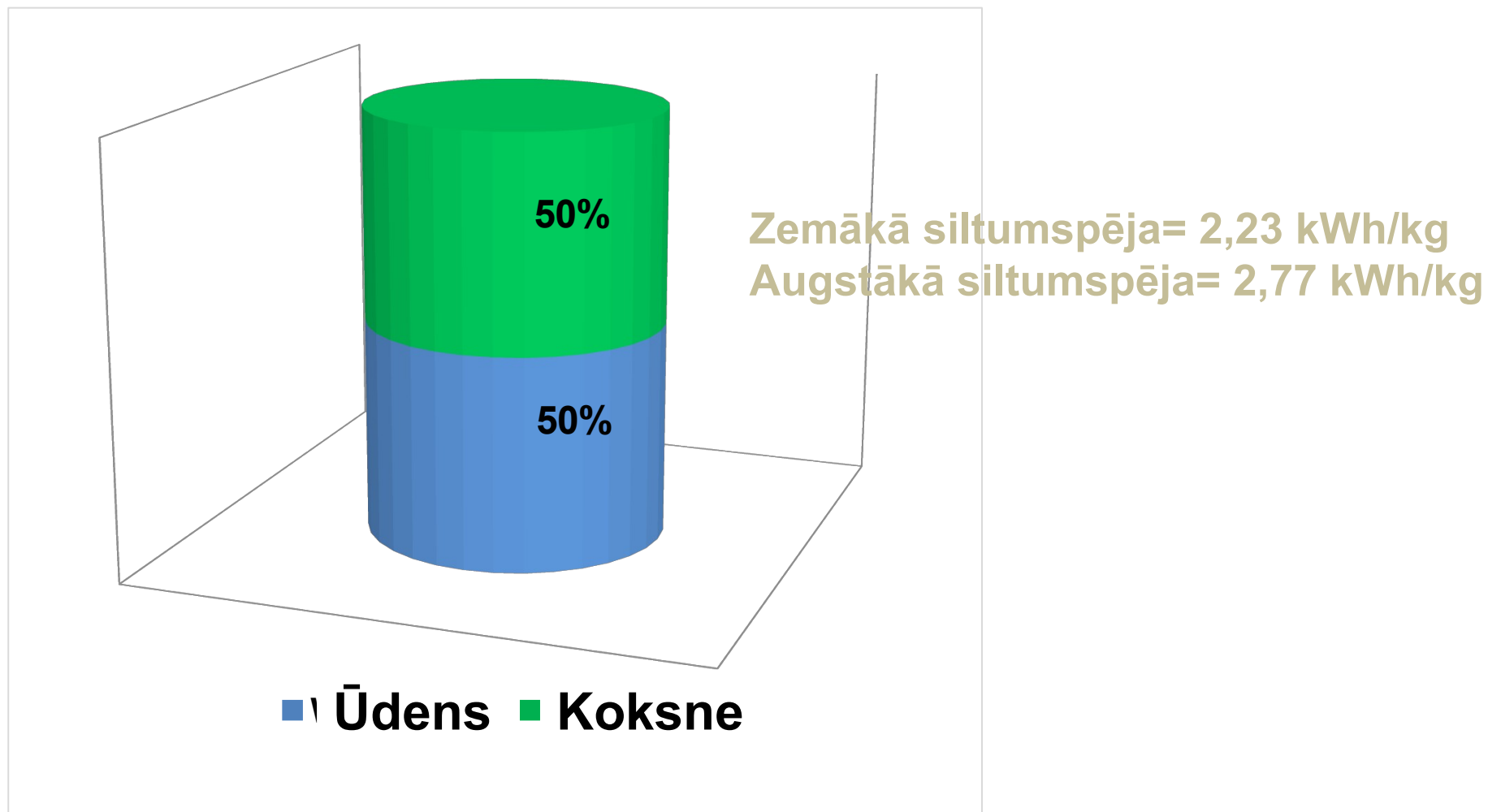
“Krūmu” šķelda
(vairāk mizas un smalkumu)

“Mežizstrādes” šķelda
(daudz piemaisījumu –
lapas, skuju, smiltis)

Biomasa mitruma saturs

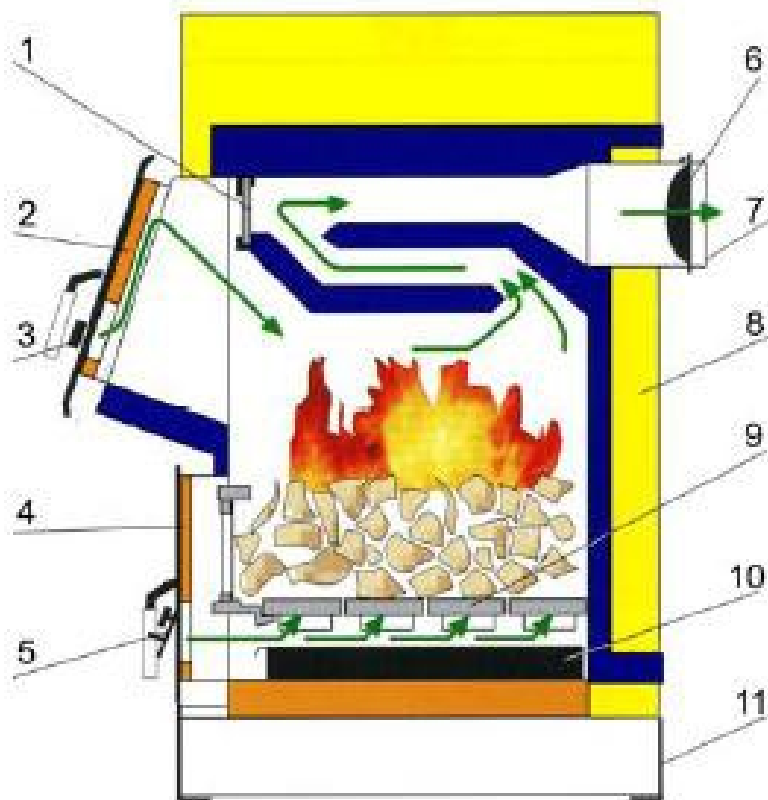

Palielināts pelnu saturs veido kušņus

Dedzināšana slānī ar dabīgo vilkmi

Kurtuves ar nekustīgiem ārdiem

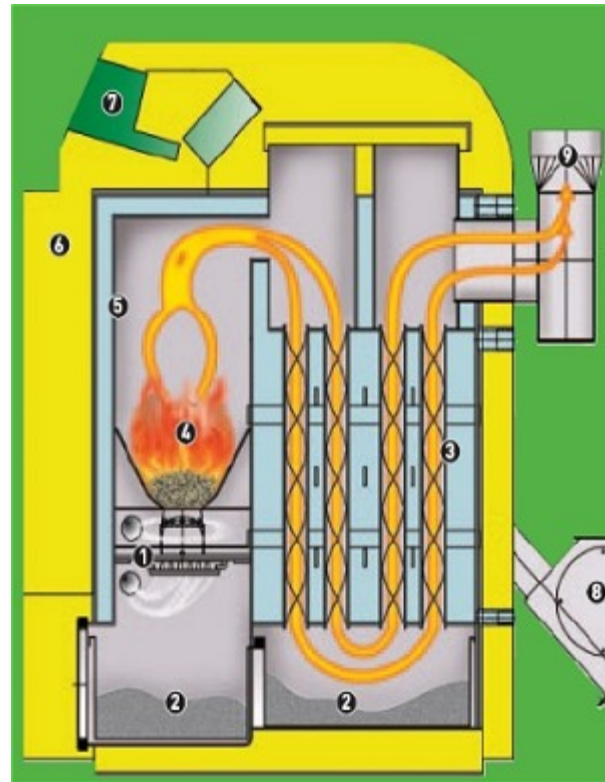
Katls malkas sadedzināšanai

- 1 -ekrāns,*
- 2 -iekraušanas lūka,*
- 3 -sekundārā gaisa vārsts,*
- 4 -pelnu lūka,*
- 5 -primārā gaisa vārsts,*
- 6 -šīberis,*
- 7 -dūmvads,*
- 8 -izolācija,*
- 9 -ārdi,*
- 10 -pelnu paliktnis,*
- 11 -pamats*

Malkas gāzes ģenerācijas katli

Granulu katli

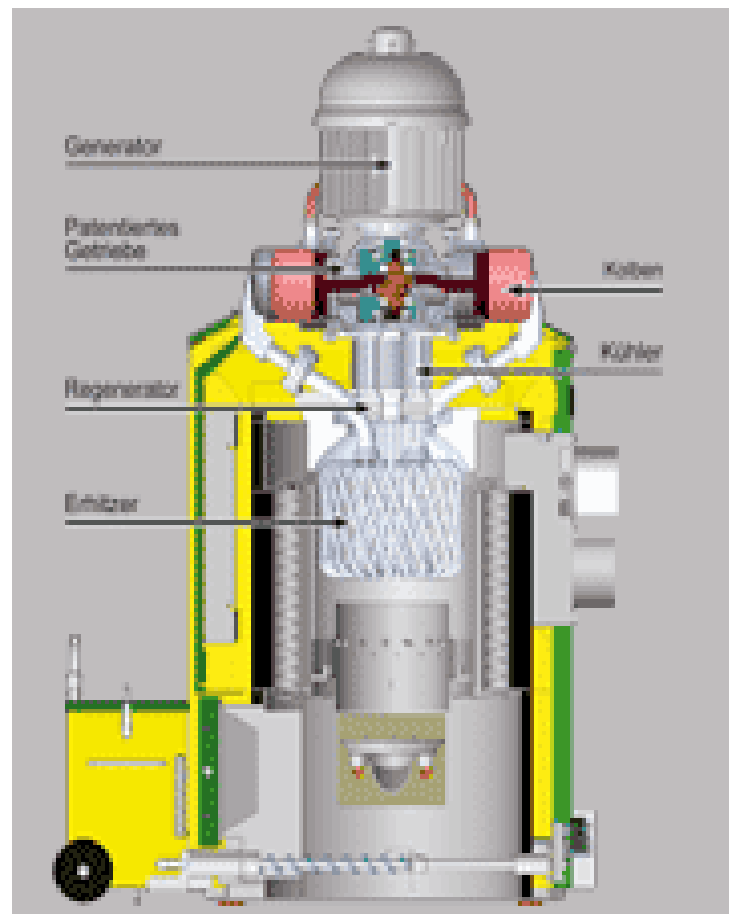
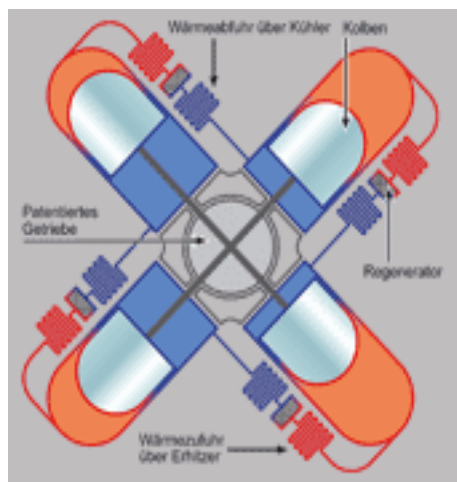
Universālie katli

Granulu logistika

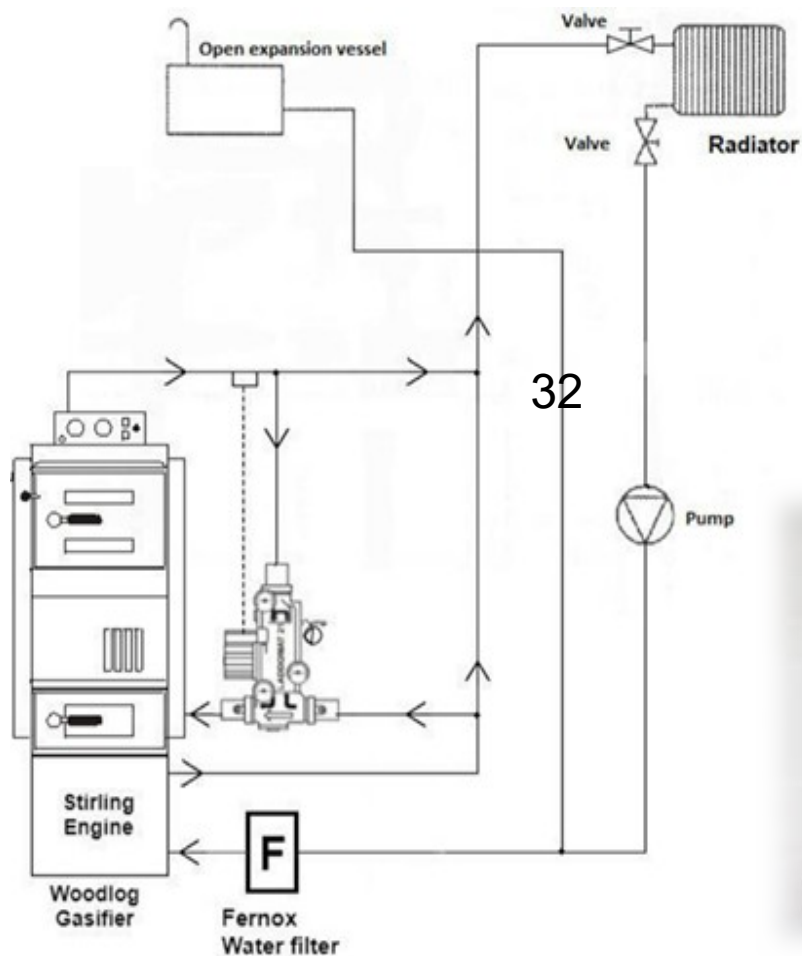

Granulu katls ar Stirlinga dzinēja mikroģenerātoru

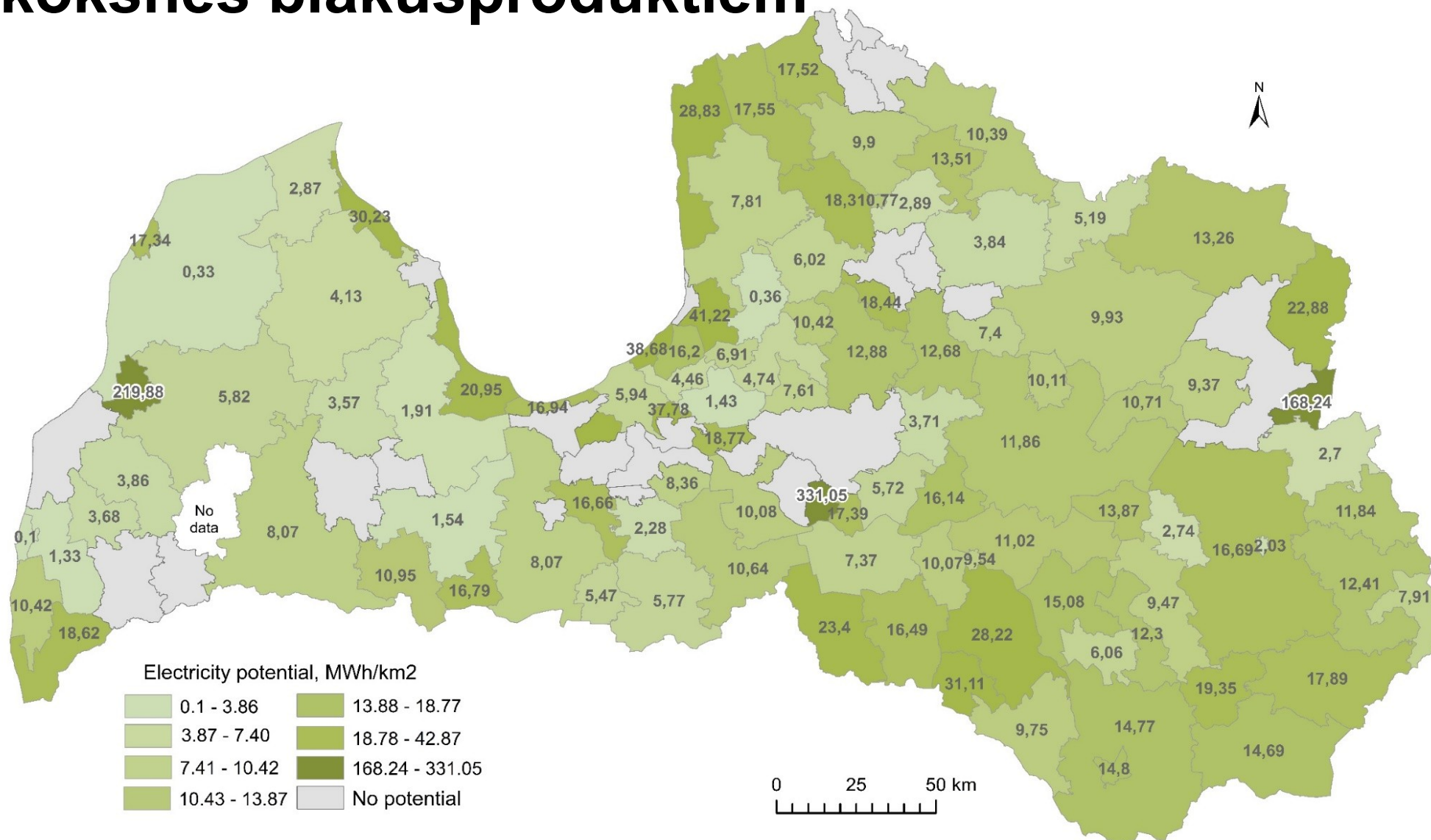
Malkas gazifikācijas katls ar integrētu Stirlinga dzinēju

Siltums – 31 kW
Elektrība – 1 kW

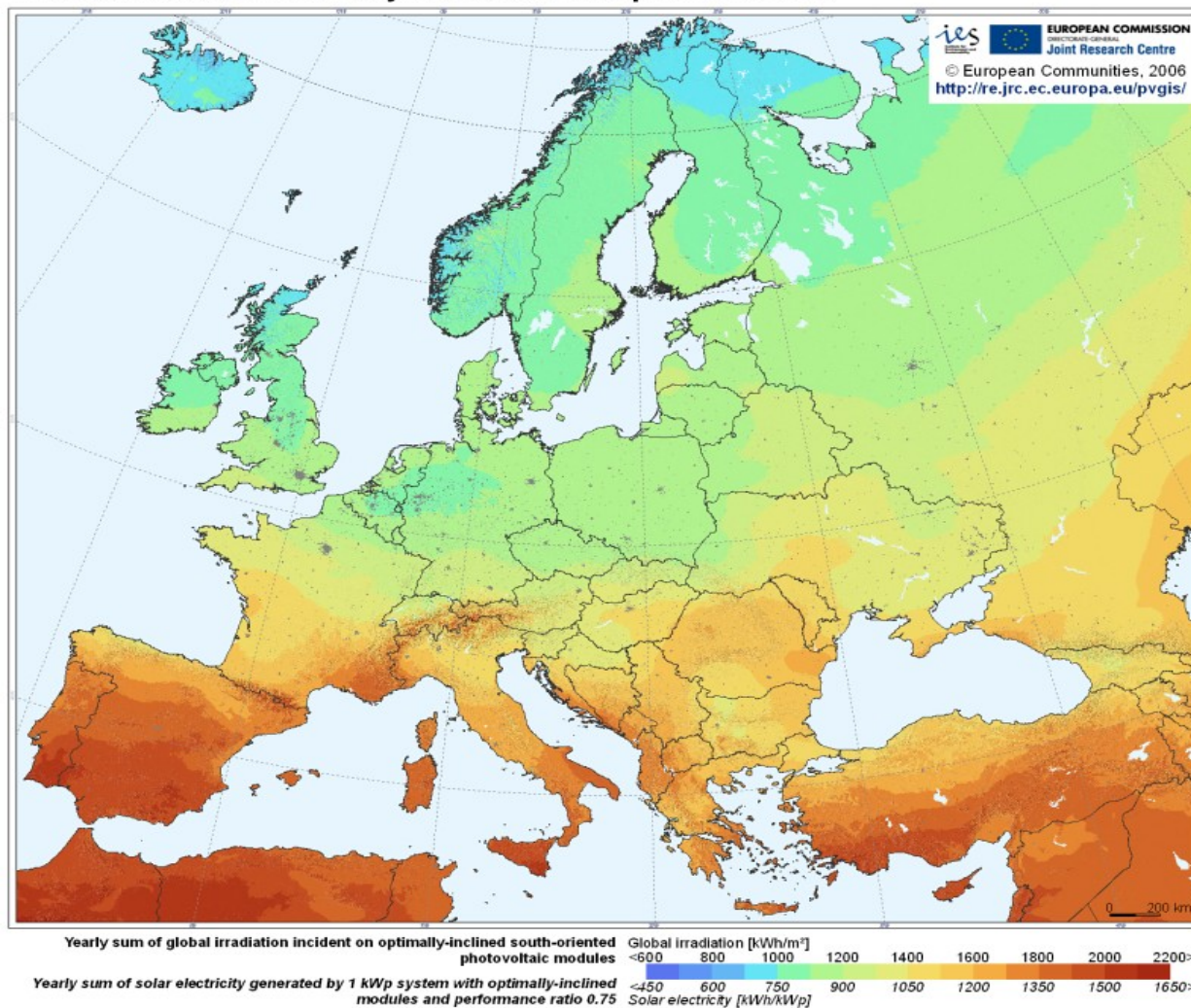

Elektroenerģijas ieguves potenciāls (MWh/km²) no koksnēs blakusproduktiem

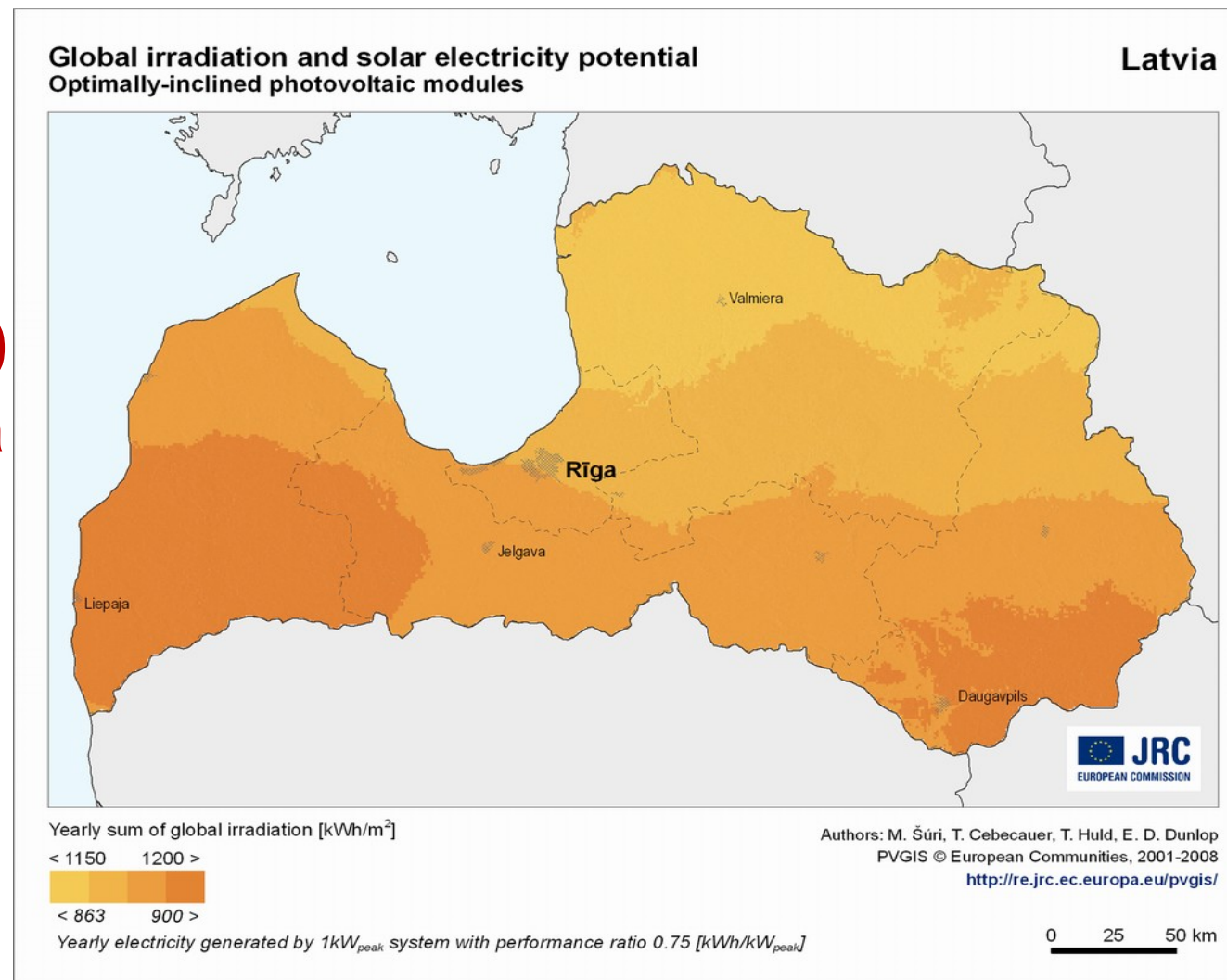
Saules starojuma enerģija, kWh/m² gadā

Photovoltaic Solar Electricity Potential in European Countries

Saules starojuma enerģija, kWh/m² gadā

**Vidēji
1000-1200
kWh/m² gadā**

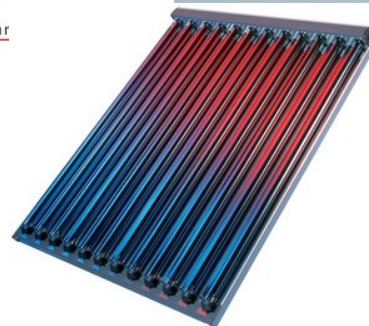

Saules kolektoru veidi

Plakanie

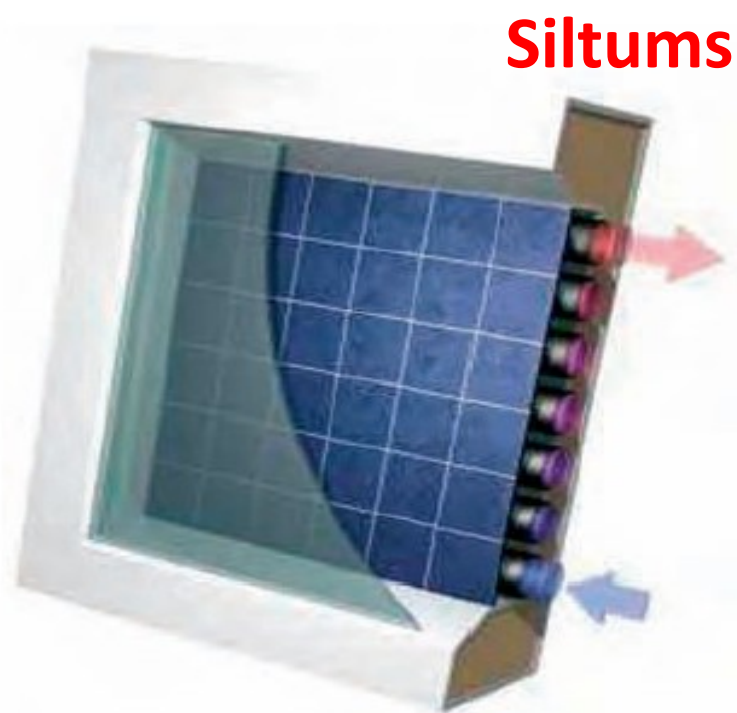

Vakuuma cauruļu

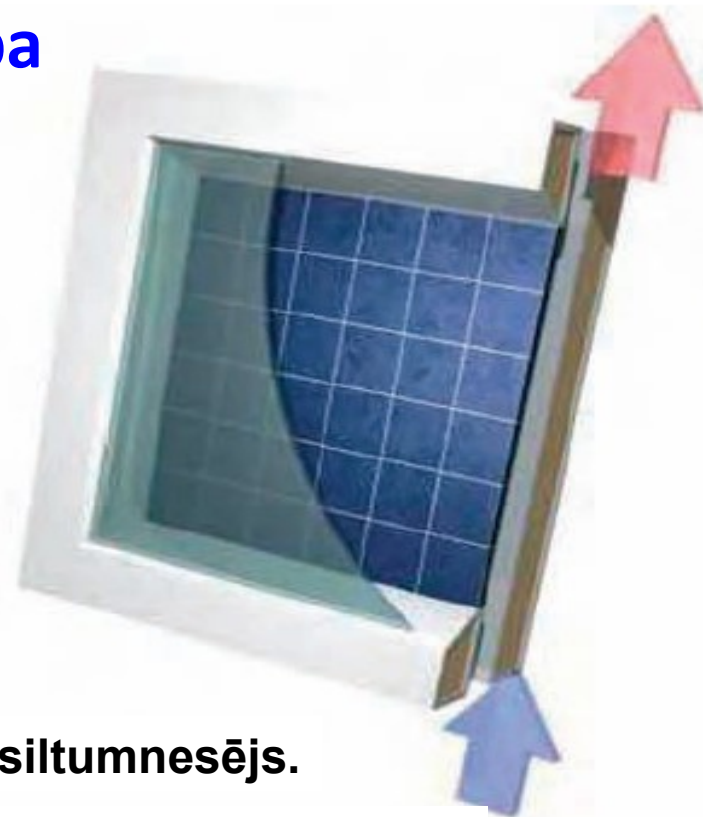

Hibrīdās saules sistēmas

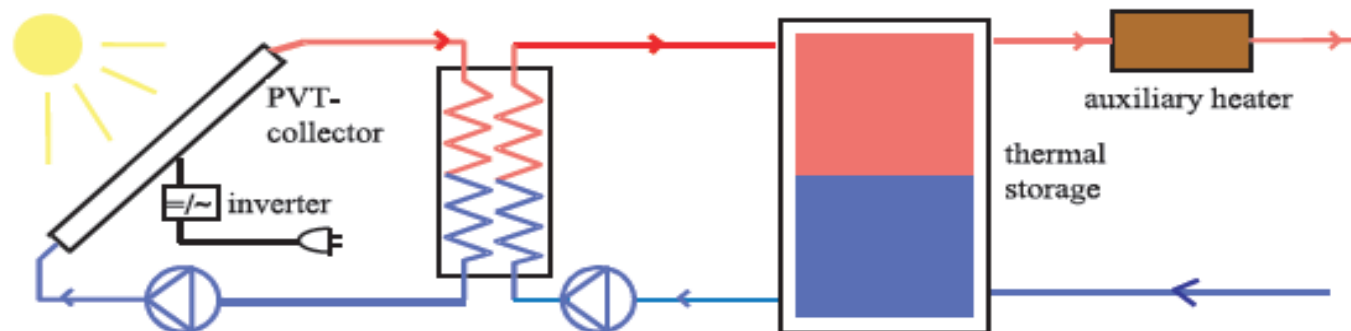
Siltums & Elektrība

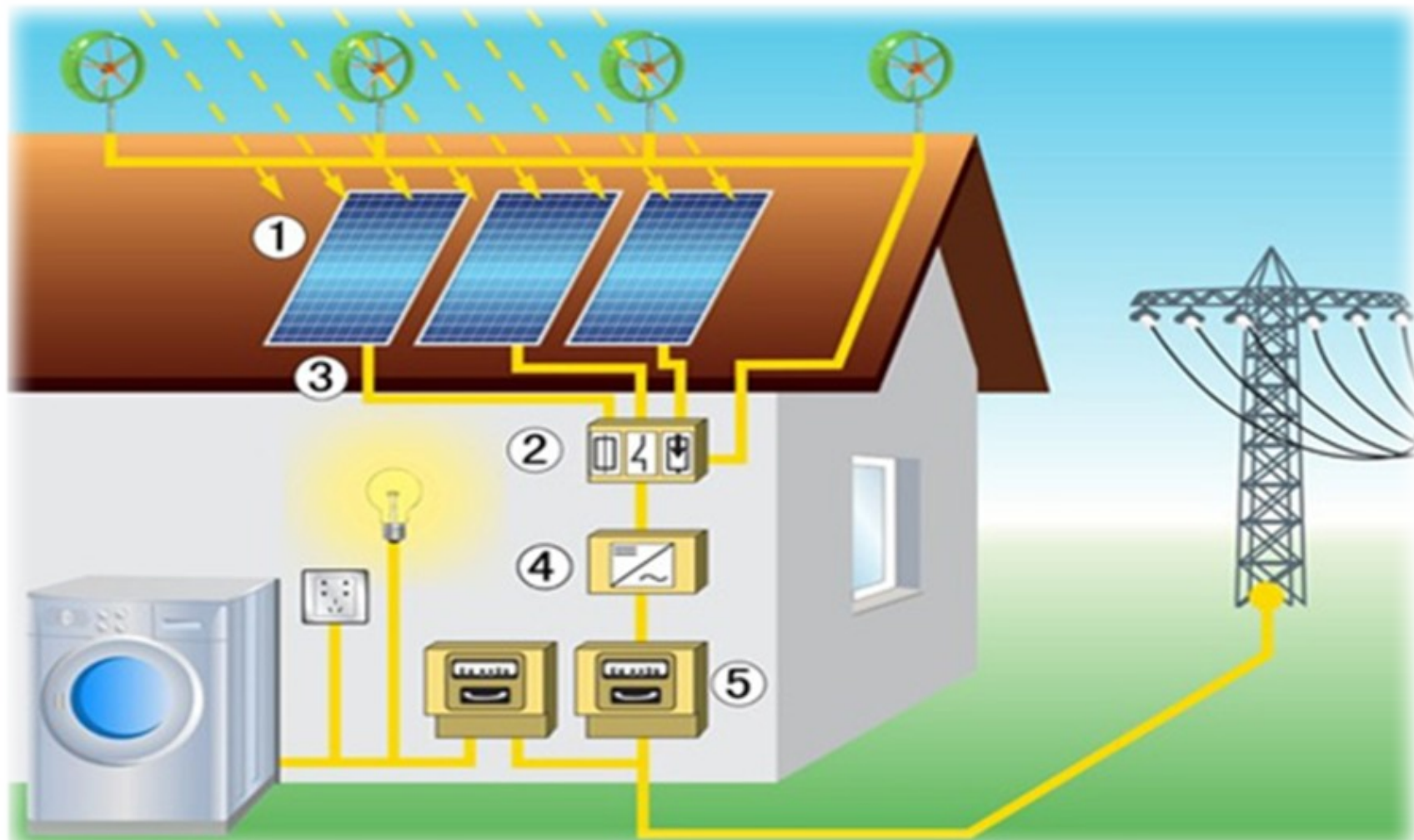
(a) šķidrums siltumnesējs;

(b) gaiss kā siltumnesējs.

Mājsaimniecībā AER elektrībai saldo princips bez OIK

Kombinēta sistēma Siguldā

Ģimenes mājas apkures elementi

Granulu katls

Siltumenerģijas akumulators

Akumulatoru kaskāde

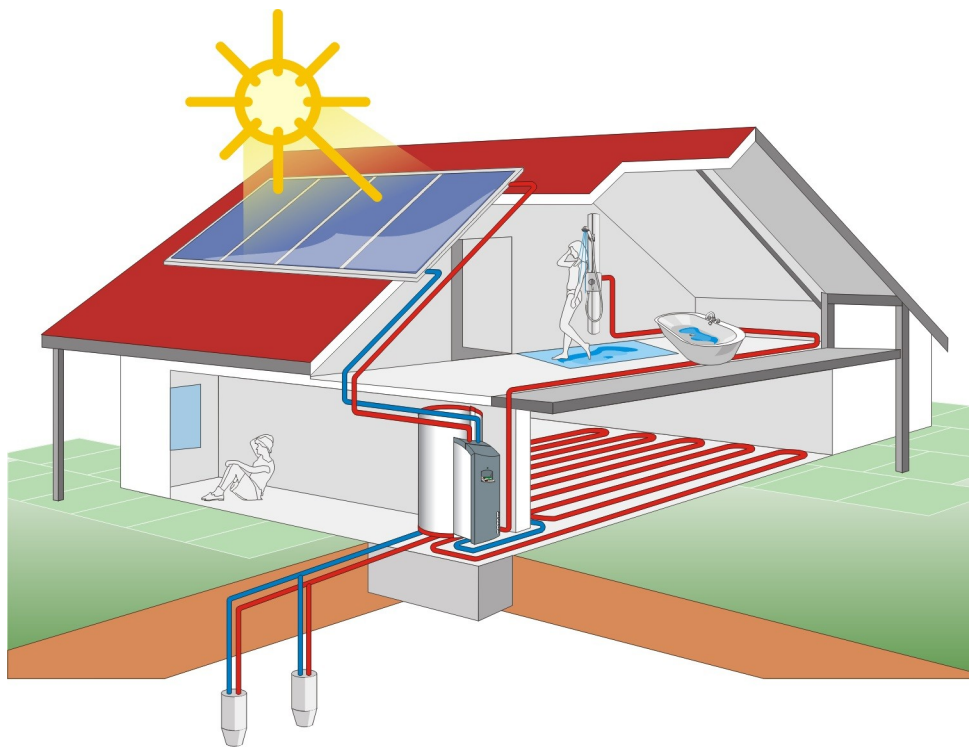

Lielas jaudas siltumenerģijas akumulācija

- Diennakts akumulācija
- Nedēļas akumulācija
- Sezonas akumulācija

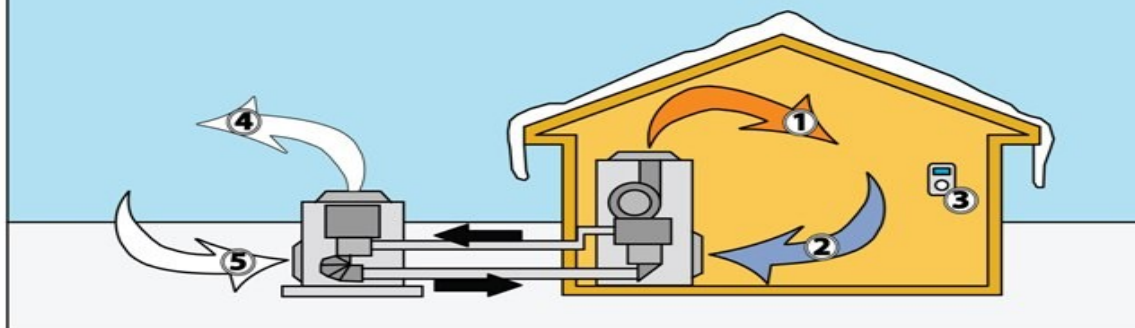
Zemes siltumsūkņi

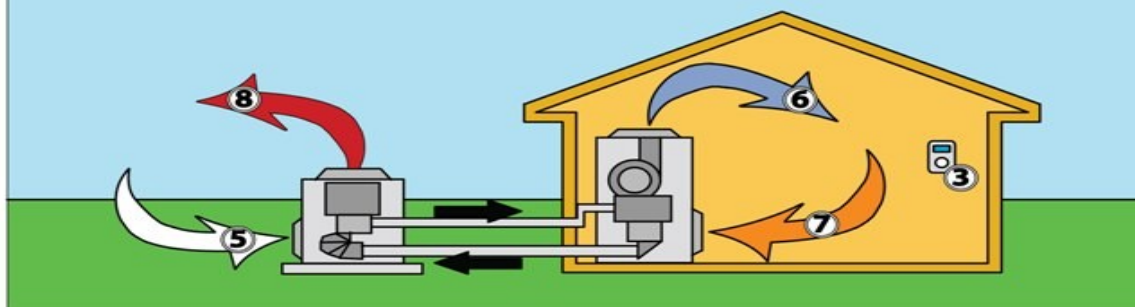
Gaisa siltumsūkņi

Gaisa siltuma sūkņis

ZIEMA

VASARA

1 - Sasildītais gaiss; 2 - Aukstais gaiss; 3 - Termoregulators; 4 - Atzēsētais gaiss;
5 - Gaiss no ārpusē; 6 - Atzēsētais gaiss; 7 - Siltais gaiss; 8 - Sasildītais gaiss;

Avots: VaruPats.lv

Klimata pārmaiņas

Latvijā klimats kļūs nedaudz siltāks, bet daudz mitrāks.

Žavēšana

Apģērbu žāvēšanas skapji ar ārējo ventilāciju

Atsevišķs ventilācijas izvads, kuru var pieslēgt pie ārējās dabiskās vai piespiedu ventilācijas.

Ja telpas ir lielas un vēdināmas, tad šos skapjus var nepievienot pie ventilācijas.

Apģērbu žāvēšanas skapji ar silumsūkni

Izžāvētais mitrums tiek savākts atsevišķā traukā vai pievienots pie kanalizācijas sistēmas.

Nav nepieciešama ārējā ventilācija un telpas mitruma līmenis netiek ietekmēts.

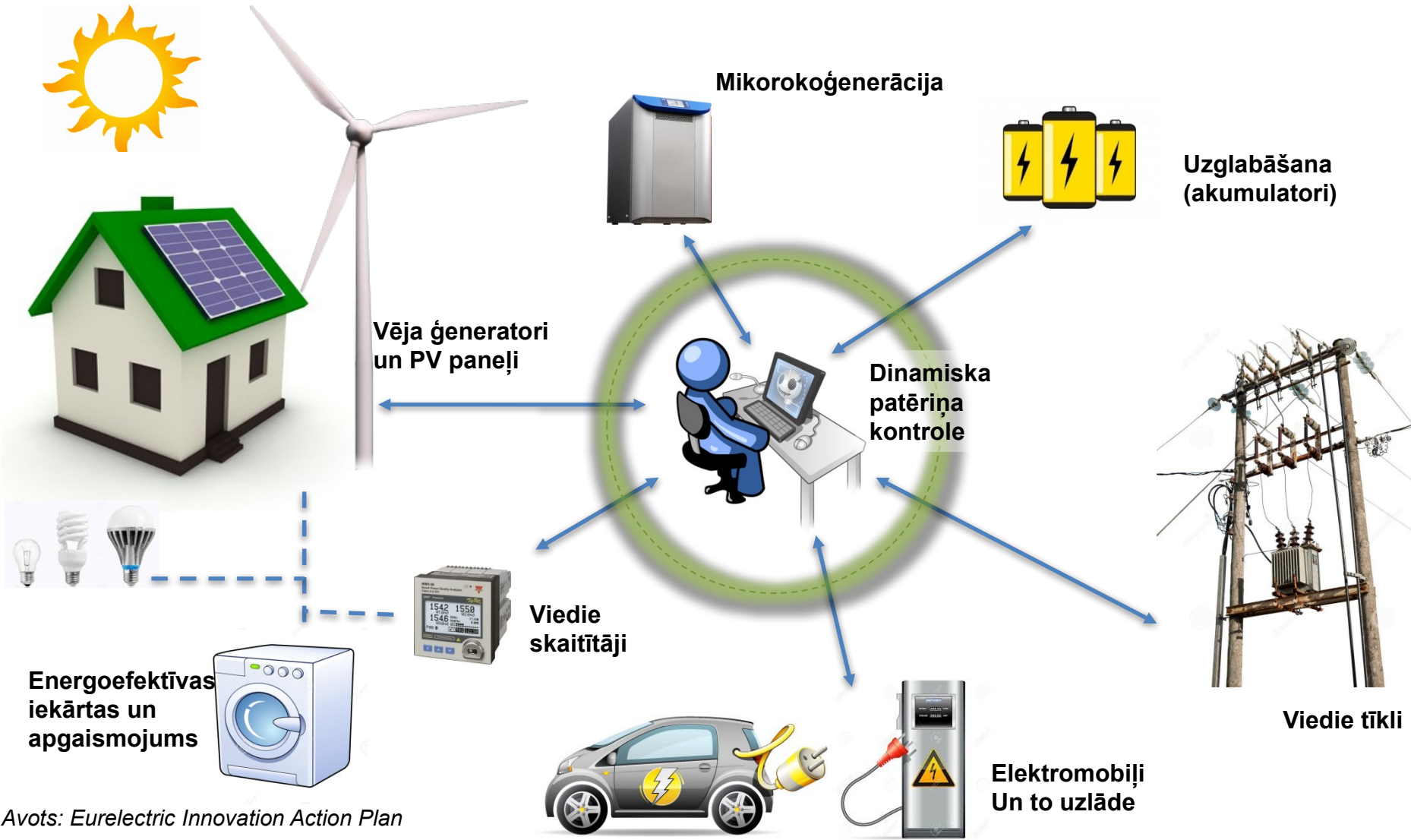
Apvienotie apģērbu un apavu žāvēšanas skapji

Žāvēšanas skapji vai sienas paneli, kuros vienlaicīgi var žāvēt gan jakas un bikses, gan apavus.

Paradigmas maiņa energoapgādē

Avots: Eurelectric Innovation Action Plan

Jautājumi?

Kontakti:

Edgars Vīgants,

mob.29212789,

edgars.vigants@biotop.lv
